ਨਾਂਵ (NOUN)

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ: ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਸਥਾਨ, ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਭਾਵ ਨੂੰ ਨਾਂਵ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ: ਅਮਨ, ਸ਼ੇਰ, ਆਲੂ,ਪੰਜਾਬ, ਸਾਦਗੀ, ਮਿੱਠਾਸ

Defination: Noun is a word used to name a person, place, thing or idea.

ਨਾਂਵ ਪੰਜ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

੧. ਆਮ ਨਾਂਵ(Common Noun)

੨. ਖਾਸ ਨਾਂਵ(Proper Noun)

੩. ਵਸਤੂਵਾਚਕ ਨਾਂਵ(Material Noun)

੪. ਇੱਕਠਵਾਚਕ ਨਾਂਵ(Collective Noun)

੫. ਭਾਵਵਾਚਕ ਨਾਂਵ(Abstract Noun)

੧. ਆਮ ਨਾਂਵ: ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਥਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਆਮ ਨਾਂਵ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਉਦਾਹਰਣ: ਫਲ, ਸਬਜ਼ੀ, ਔਰਤ, ਆਦਮੀ, ਜਾਨਵਰ, ਸ਼ਹਿਰ

Common Noun: Name given to every person or thing of same class

੨. ਖਾਸ ਨਾਂਵ: ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ, ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਥਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਖਾਸ ਨਾਂਵ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਉਦਾਹਰਣ: ਅੰਬ, ਭਿੰਡੀ, ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ, ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੇਰ, ਪਟਿਆਲਾ

Proper Noun: Name of some particular person or place.

੩. ਵਸਤੂਵਾਚਕ ਨਾਂਵ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਜੋ ਤੋਲੀ ਜਾਂ ਮਾਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਸਤੂਵਾਚਕ ਨਾਂਵ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਉਦਾਹਰਣ: ਕਣਕ, ਦੁੱਧ, ਤੇਲ, ਪਾਣੀ, ਕੱਪੜਾ

Material Noun: Name of measurable or weighable things

੪. ਇੱਕਠਵਾਚਕ ਨਾਂਵ: ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇੱਕਠ ਜਾਂ ਵਰਗ ਨੂੰ, ਇੱਕਠਵਾਚਕ ਨਾਂਵ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਉਦਾਹਰਣ: ਫੌਜ, ਮੇਲਾ, ਜਮਾਤ, ਪਰਿਵਾਰ, ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ, ਗੁੱਛਾ, ਢੇਰ, ਜਥਾ

Collective Noun: Name of groups of persons or things taken together and spoken as a whole.

੫. ਭਾਵਵਾਚਕ ਨਾਂਵ: ਕਿਸੇ ਖਾਸ, ਗੁਣ, ਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਭਾਵਵਾਚਕ ਨਾਂਵ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਪਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਉਦਾਹਰਣ: ਬਹਾਦਰੀ, ਬੁਜ਼ਦਿਲੀ ,ਮਿਠਾਸ, ਕੁੱੜਤਣ, ਸੱਚ, ਝੂਠ, ਬਚਪਨ, ਬੁਢਾਪਾ

Abstract Noun: Name of a quality, action or state considered apart from the object to which it belongs.

Exercise

Identify the types of noun and write them in their proper space

ਭੈਣ ਜਮਾਤ ਹਰਜੀਤ ਮਿੱਤਰ ਪਰਿਵਾਰ ਟੀਮ ਪਾਣੀ ਹਵਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਥਕਾਵਟ

ਸਿਪਾਹੀ ਵੀਰਤਾ ਹੱਥ ਭੱਰਾ ਕੇਲਾ ਪੰਜਾਬ ਪਿਆਰ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰ ਜਵਾਨੀ ਝੂਠ ਕੱਪੜਾ ਘਿਓ

ਆਮ ਨਾਂਵ	ਖ਼ਾਸ ਨਾਂਵ	ਇਕੱਠਵਾਚਕ ਨਾਂਵ	ਵਸਤੂਵਾਚਕ ਨਾਂਵ	ਭਾਵਵਾਚਕ ਨਾਂਵ

ਪੜਨਾਂਵ (PRONOUN)

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ: ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਨਾਂਵ ਦੀ ਥਾਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜਨਾਂਵ ਆਖਦੇ ਹਨ।

Defination: A word(s) that is used to replace a noun is called a Pronoun.

ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਆਪ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਮੇਰਾ ਸਮੋਸਾ ਖਾਂਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਕੌਂਣ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਪੜਨਾਂਵ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

Types of Pronouns

ਕਿਰਿਆ (VERBS)

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ: ਕਿਰਿਆ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹੰੁਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦਾ ਹੋਣਾ, ਕਰਨਾ, ਸਹਿਣਾ ਆਦਿ ਪਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

Defination: The part of speech(sentence) that expresses action, occurrence or existence of an event or purpose.

ਜਿਵੇਂ   ਖਿਡਾਰੀ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ

ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ

ਹਰਜੋਤ ਸਕੂੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ

ਰਾਮ ਵਡਾ ਹੋ ਗਿਆ

ਸਹਾਇਕ ਕਿਰਿਆ(AUXILIARY VERB)

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ:ਸਹਾਇਕ ਕਿਰਿਆ ਕਾਲ ਬੋਧਕ(Tense- Past, Present,future) ਅੰਸ਼ ਨੰੂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਾਕ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

Defination: An Auxiliary verb also known as helping verb act as helpers to the main verb in establishing singular/plural form or the tense (Past,present,future) of the sentence. It is used after the main action verb.

ਜਿਵੇਂ   ਖਿਡਾਰੀ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ

ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ

ਅੱਜ ਮੀਂਹ ਪੈਣਾ ਸੀ

ਸਿਮਰਨ ਸਕੂੱਲ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ (ADJECTIVE)

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ: ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਸਦੇ ਹਨ,ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਆਖਦੇ ਹਨ।

Defination: Adjective is a word that describes the quality/property of a noun or pronoun in a sentence.

ਜਿਵੇਂ ਹਨੀ ਦਮਨ ਨਾਲੋਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰ,ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਮੋਟਾ ਹੈ

ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਅੱਸੀ ਸਾਲ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਭਰਾ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਮੰੁਡਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰੌਲ਼ਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਿਹੜਾ ਮੰੁਡਾ ਹੈ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ-ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

Types of Adjectives

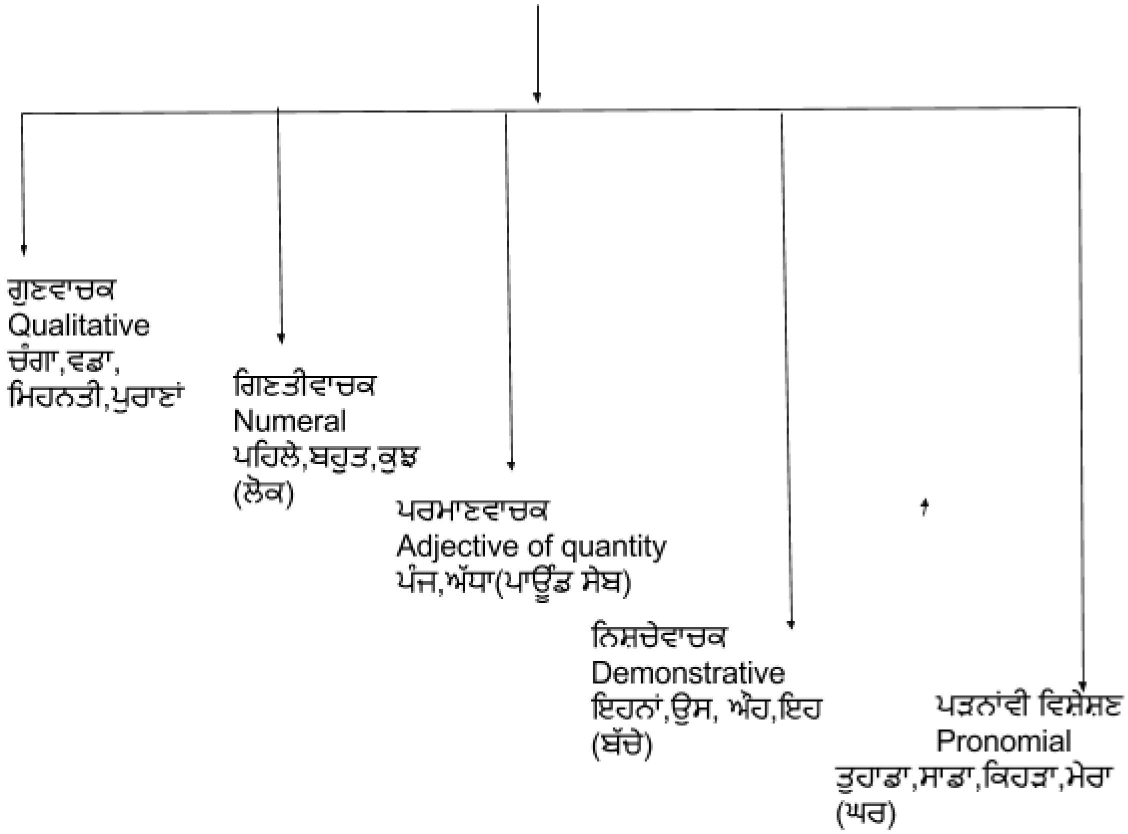

ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ(ADVERB)

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ: ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਸਦੇ ਹਨ,ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਆਖਦੇ ਹਨ।

Defination: Adverb is a word that describes the quality/property of the action verb in a sentence.

ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤੁਰਦਾ ਹੈ

ਉਹ ਹਰ-ਰੋਜ਼ ਕਸਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਉਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਬੁਲਾਉ

ਉੱਥੇ ਤੱਕ ਪੈਦਲ ਜਾਉ

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਬਿਮਾਰ ਹਾਂ

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ

ਤੋਹਾਨੰੂ ਬਿਲਕੁਲ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ

ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨਾਮ

ਨਾਂਵ	ਪੜਨਾਂਵ	ਕਿਰਿਆ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ